

II. Zpráva

o činnosti českých poslanců EP
7. volební období 2009-2014

Rok druhý

Analytické centrum s.r.o. | Bulharská 20, 101 00 Praha
www.analytickecentrum.cz | info@analytickecentrum.cz |
+420 223 01 66 01
10. 9. 2011

Obsah

Obsah.....	2
Vznik a cíle zprávy.....	3
Úvod	4
Aktivity poslanců	4
Výstupy parlamentní činnosti českých poslanců EP	6
Medializace.....	7

Vznik a cíle zprávy

Tato zpráva navazuje na Analýzu činnosti českých poslanců v Evropském parlamentu v letech 2004-2009 z května 2009, která zevrubně hodnotila práci reprezentantů České republiky v EP během celého šestého volebního období, a to včetně komplexní analýzy hlasování. Vzhledem k poptávce po studijním materiálu tohoto typu jsme se rozhodli pro průběžný, každoroční monitoring, který vyvrcholí v ucelenou analýzu v roce 2014.

Tato druhá z pěti zpráv aktualizuje informace z loňského roku a stává se tedy jakousi přílohou Zprávy z roku 2010. Nekomentujeme tedy výsledky voleb ani finanční záležitosti poslanců, které jsou ke stažení na našich webových stránkách.

Ke změnám došlo v kapitole ‚Aktivity poslanců‘, kde sledujeme počet výstupů v osmi monitorovaných indikátorech. Bonusem II. Zprávy je pak doplnění kapitoly ‚Medializace‘ o kvalitativní zhodnocení mediálních výstupů poslanců EP v českých médiích od Kláry Šponerové.

V Praze dne 13.9. 2011

Karel Škácha & Klára Šponerová

Analytické centrum s.r.o.

ANALYTICKÉ CENTRUM

Bulharská 20, 101 00 Praha
Česká republika
Tel.: +420 223 01 66 01
Fax: +420 223 01 66 01
Mail: info@analytickecentrum.cz
<http://www.analytickecentrum.cz/>

Úvod

Poslanci EP za ČR pro legislativní období 2009-2014:

ODS: Jan Zahradil, Evžen Tošenovský, Oldřich Vlasák, Milan Cabrnoc, Miroslav Ouzký, Ivo Strejček, Edvard Kožušník, Hynek Fajmon a Andrea Češková.

ČSSD: Jiří Havel, Libor Rouček, Richard Falbr, Pavel Poc, Zuzana Brzobohatá, Robert Dušek, Olga Sehnalová.

KSČM: Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Jiří Maštálka a Jaromír Kohlíček.

KDU-ČSL: Zuzana Roithová a Jan Březina.

Cílem této analýzy je faktické zhodnocení práce českých zástupců a posouzení, nakolik efektivně využívají možnosti a finanční prostředky, které jim jejich mandát nabízí. Nejde tedy o normativní hodnocení, nýbrž o poukázání na zajímavá fakta, která v různých souvislostech mohou vytvářet subjektivní žebříček úspěšných.

Aktivity poslanců

Objektivní hodnocení není možné. Neexistuje jednotící kritérium, podle kterého by bylo možné provést jednoznačné srovnání. Z politologického hlediska je však nepochybně nejdůležitější role legislativní, ačkoli je nutné uvědomit si, že na rozdíl od zastupitelů na národní úrovni nemají poslanci Evropského parlamentu možnost absolutní legislativní iniciace, tzn. nemohou až na výjimky předkládat návrhy legislativních norem. Tuto pravomoc má zejména Evropská komise a Rada. Díky tomu je nutné brát na zřetel i další možnosti jak prosazovat politický program, a to zejména ve formě deklarační a apelační. Tak jako v národních parlamentech, tak zejména i v EP platí to, že k prosazení politických vizí je nezbytně nutná schopnost spojovat se. Proto je potřebná týmová hra ve stranických skupinách. Existují však i výjimky, kdy silné osobnosti zastupující úzce vyprofilovaná témata mají šanci na jejich prosazení.

Často využívaným způsobem hodnocení práce poslanců je sledování jejich přítomnosti během hlasování na plenárních schůzích. Za uplynulý rok jsme analyzovali celkem 58 zasedání EP (celkem 474 hodin). Čeští poslanci EP mají pátou nejhorší průměrnou účast ze všech členských zemí EU (87,50%). Tento indikátor hodnocení má omezující výpovědní hodnotu a nelze ho považovat za ten nejdůležitější.

Nehledě na důvody, nejnižší účast na jednání vykazuje z českých poslanců **Jiří Havel (ČSSD)**, a to 31,03%, čímž se zařadil na předposlední 732. místo ze všech 733 monitorovaných poslanců EP.

V souvislosti z účastí je nutné si také uvědomit, že jednací řád Evropského parlamentu váže proplácení denních diet na potvrzené účasti na jednání.

I z tohoto důvodu se přikláníme k hodnocení na základě předložených legislativních změn, zejména předložených zpráv, které jsou v porovnání s jinými zeměmi stále nízké. Ve srovnání s např. stejně početnou skupinou maďarských poslanců vykazují zástupci ČR v tomto nejdůležitějším indikátoru více jak poloviční aktivitu, což se odráží na schopnosti ČR ovlivňovat unijní legislativu ve fázi vzniku. Čeští poslanci EP jsou v této činnosti sedmí nejméně aktivní ze všech členských zemí EU.

Šest českých poslanců předložilo celkem 7 zpráv (3x KSČM, 3x ODS, 1x ČSSD). Nejaktivnějším poslancem byl pak **Jiří Maštálka (KSČM)** se dvěma zprávami. Překvapivá se ukazuje pasivita zejména poslanců ČSSD, kteří jako členové velké skupiny S&D mají teoreticky mnohem snazší přístup k projednávaným zprávám. Rovněž je nutné zmínit, že „přerozdělování“ zpráv uvnitř politických skupin nemusí fungovat vždy na základě odbornosti jednotlivých poslanců, ale že někdy dochází k upřednostňování šéfů skupin či těch, kteří jinak nevykazují jinou činnost. Je však na schopnostech jednotlivých poslanců prosadit se i uvnitř vlastních politických skupin.

Vedle legislativní činnosti je významným nástrojem politické práce forma apelační. Poslanec EP disponuje několika způsoby jak více či méně účinně prosadit své názory. Vedle těch méně efektivních, jako je verbální vystoupení na zasedání, se jedná zejména o písemné otázky Radě a Evropské komisi. Tyto orgány jsou povinny na tzv. interpelace fundovaně odpovědět ve stanoveném termínu a leckdy je to jediná šance, jak získat relevantní informace, případně jak lobbovat za své politické zájmy. Ani v tomto monitorovacím indikátoru čeští zástupci nevykazují přílišnou aktivitu, ve srovnání s ostatními zeměmi jsou dokonce předposlední.

Předkládáme tabulku procentuálnímu vyjádření účasti při hlasování, počtu hlavních výstupů.

Výstupy parlamentní činnosti českých poslanců EP

MEP	strana	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Zuz. BRZOBOHATÁ	ČSSD	93,10	-	-	29	-	-	-	1
Jan BŘEZINA	KDU-ČSL	94,83	-	-	50	-	1	36	20
Milan CABRNOCH	ODS	95,46	-	-	5	-	-	-	17
Andrea ČEŠKOVÁ	ODS	88,89	-	-	11	1	1	-	15
Robert DUŠEK	ČSSD	89,66	-	-	26	-	-	1	-
Hynek FAJMON	ODS	86,21	-	-	9	-	-	5	5
Richard FALBR	ČSSD	93,10	1	-	3	-	-	2	1
Jiří HAVEL	ČSSD	31,03	-	-	21	-	-	-	1
Jaromír KOHLÍČEK	KSČM	94,83	-	-	22	6	1	1	2
Edvard KOŽUŠNÍK	ODS	100	1	-	30	3	-	-	6
Jiří MAŠTÁLKA	KSČM	87,93	2	-	42	7	-	4	3
Miroslav OUZKÝ	ODS	94,05	-	1	6	2	-	2	8
Pavel POC	ČSSD	100	-	1	20	-	1	12	10
Mil. RANSDORF	KSČM	89,66	1	-	12	2	-	-	1
Vladimír REMEK	KSČM	87,93	1	1	5	-	-	1	5
Zuzana ROITHOVÁ	KDU-ČSL	100	-	2	73	5	1	24	7
Libor ROUČEK	ČSSD	100	-	-	131	1	-	1	5
Olga SEHNALOVÁ	ČSSD	91,38	-	-	38	3	3	6	30
Ivo STREJČEK	ODS	89,66	-	-	12	-	-	1	6
Ev. TOŠENOVSKÝ	ODS	91,38	-	-	9	-	-	-	-
Oldřich VLASÁK	ODS	86,21	1	-	26	2	2	3	30
Jan ZAHRADIL	ODS	87,93	1	-	14	16	1	5	12

Zdroj: Evropský parlament k 31. srpnu 2011

Legenda:

1. Procentuální účast na hlasování
2. Zprávy
3. Písemná prohlášení
4. Vystoupení na plenárním zasedání
5. Návrhy usnesení
6. Stanoviska
7. Otázky
8. Změny ve zprávách

Medializace

Pro komplexnější pohled na práci českých poslanců v EP přikládáme krátkou rešerši mediálních výstupů v českých médiích. Pro zjednodušení sledujeme pouze celostátní deníky, celostátní televize a celostátní rozhlas, a to v období od 1.9.2010 do 31.8.2011. Podotýkáme, že kvalitativně nehodnotíme jednotlivá vystoupení, jedná se tedy pouze o kvantitativní pohled. Jako klíčová slova jsme použili „Jméno Příjmení“ poslance.

Pořadí	Poslanec	Strana	I.Zpráva	II. Zpráva
1.	Vladimír REMEK	KSČM	145	115
2.	Jan BŘEZINA	KDU-ČSL	109	105
3.	Jan ZAHRADIL	ODS	169	98
4.	Jaromír KOHLÍČEK	KSČM	97	90
5.	Richard FALBR	ČSSD	35	86
6.	Jiří MAŠTÁLKA	KSČM	104	80
7.	Oldřich VLASÁK	ODS	83	62
8.-9.	Miloslav RANSDORF	KSČM	113	57
8.-9.	Jiří HAVEL	ČSSD	249	57
10.	Zuzana ROITHOVÁ	KDU-ČSL	65	54
10.	Evžen TOŠENOVSKÝ	ODS	92	50
12.	Milan CABRNOCH	ODS	83	46
13.	Robert DUŠEK	ČSSD	37	45
14.	Miroslav OUZKÝ	ODS	48	39
15.	Libor ROUČEK	ČSSD	128	36
16.-17.	Ivo STREJČEK	ODS	55	31
16.-17.	Pavel POC	ČSSD	23	31
18.	Andrea ČEŠKOVÁ	ODS	26	26
19.	Olga SEHNALOVÁ	ČSSD	8	22
20.	Edvard KOŽUŠNÍK	ODS	64	21
21.	Hynek FAJMON	ODS	40	18
22.	Zuzana BRZOBOHATÁ	ČSSD	7	13

Zdroj: Newton Media

Medializace poslanců v rámci jejich funkce

Klára Šponerová

Kvantitativní pohled na mediální výstupy o jednotlivých poslancích, získaný z databáze Newton Media představuje jisté limity – nevyovídá například o tom, v jaké roli který poslanec v mediální agendě vystupoval. Není totiž výjimkou, že poslanci mnohdy vystupují v médiích jako „osobnosti“ jednotlivých krajů, participující na kulturních událostech nebo, že se média zabývají především jejich soukromými „aférami“. Pro konkrétnější představu o tom, jak média informují o plnění funkce poslance, je důležité odlišit jejich obecnou „publicitu“ od výstupů, bezprostředně spojených s jejich funkcí.¹

Přesto, že vymezené období výzkumu a vzorek vybraných médií pro obsahovou analýzu nepokrývá stejné parametry, zvolené Analytickým centrem pro tuto Zprávu, rozhodli jsme se pro zajímavost zařadit některé z rozšiřujících dat. V období duben 2010 – březen 2011 se ve vybraných médiích, monitorovaných během všech plenárních zasedání, vyskytovali poslanci EP ve frekvenci, zaznamenané v tabulce níže. Poslanci, kteří nejsou na tomto výčtu, se objevili méně jak 7x a jsou tak všichni na srovnatelné úrovni. **Jan Březina** byl v necelé polovině případů (11) citován u témat, týkajících se potravinářství, **Jan Zahradil** si ve vymezeném období zajistil mediální pozornost hlavně díky jeho zvolení do čela Evropské konzervativní strany (EKR) v březnu 2011. **Zuzana Roithová** byla v polovině případů citována v souvislosti s projednáváním vízové povinnosti pro Čechy cestující do Kanady.

Nejčastěji zmiňovaní čeští poslanci EP (N= 274)

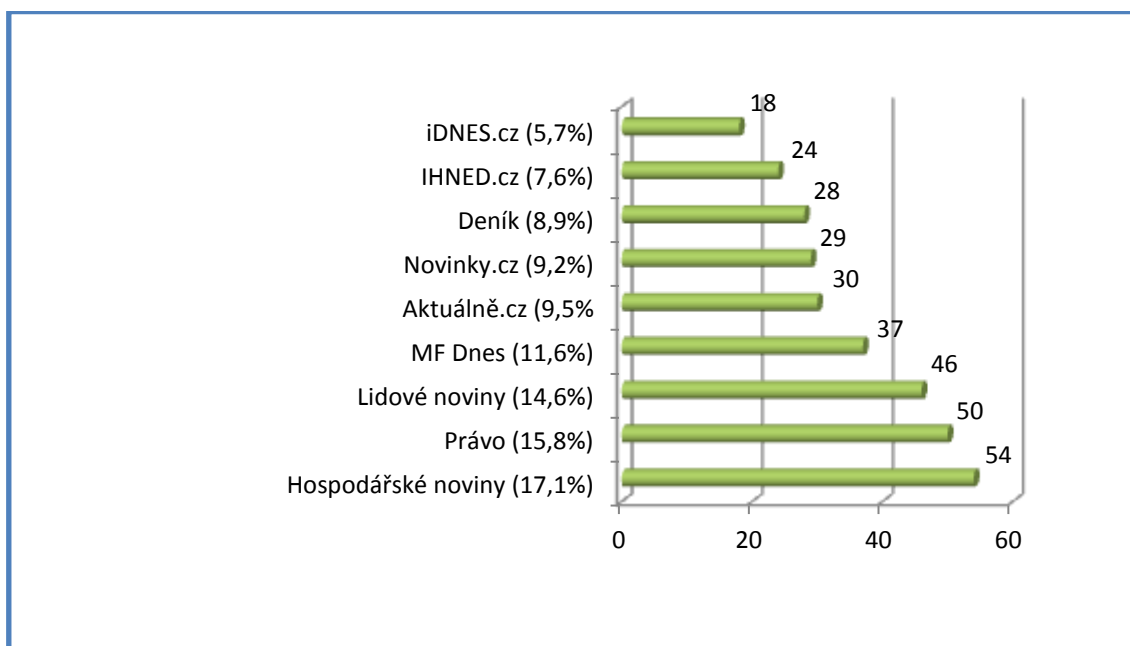
Politik	Počet výskytů
Jan Březina	24
Jan Zahradil	18
Zuzana Roithová	12
Milan Cabrnoch	11
Edvard Kožušník	7

¹ To, jak média informují o jednotlivých evropských poslancích jako o členech EP, mimo jiné sledovala ve své diplomové práci studentka FSV UK, Klára Šponerová.

Blíže VIZ ŠPONEROVÁ, Klára. Kritéria pro výběr zpráv z Evropského parlamentu do českých médií. Praha, 2011. 102 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a urnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Mgr. Vlastimil Nečas.

Zjištěná data je však třeba zasazovat do kontextu dalších zjištění. Význam jednotlivých výskytů poslanců v mediální agendě nejlépe zhodnotíme porovnáním s celkovým pokrytím agendy Evropského parlamentu ve vybraných médiích. Opět připomeňme, že oproti původnímu výčtu v Newton monitoringu se jedná o blíže specifikované parametry hledání s tím, že byl kladen velký důraz na eliminaci duplicit v tištěných a internetových denících.

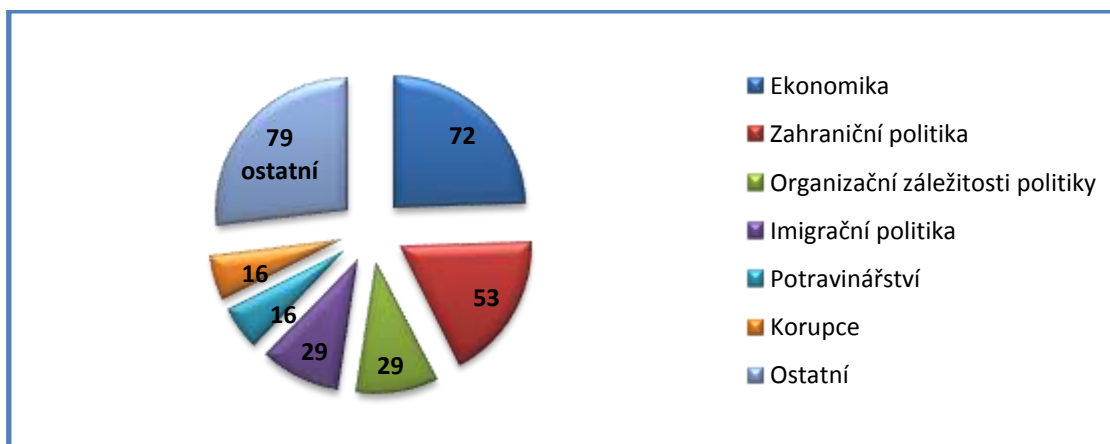
Počet příspěvků ve vybraných médiích (N = 316)

Pro lepší nahlédnutí hlavních charakteristik zpráv o Evropském parlamentu, publikovaných ve vybraných českých médiích upozorníme, že Češi (europoslanci, politici či jiní aktéři), se vykytovali pouze v 38% (celkem 39 osobností) příspěvků z celkového počtu 277. V roli vedlejšího aktéra se Češi vyskytovali v 41% z celkového počtu příspěvků, tentokrát 175.

Z provedeného výzkumu bylo také samozřejmě možné určit, jaká témata byla v mediální agendě zastoupena nejčastěji. Byla to převážně ekonomická témata (do kterých se ale řadí také samotné ekonomické hospodaření EP, které se jako námět objevuje velmi často) a dále zahraniční politika, do které se EP angažoval, imigrační politika (ve vzorku vybraných textů šlo především o rozhodnutí, týkající se vízové povinnosti pro Čechy, cestující do Kanady) a dále organizační záležitosti politiky, zahrnující změnu postu některého z europoslanců, jejich platu či trvanlivosti sídla ve Štrasburku.

Zastoupení prezentovaných témat (N= 294)

Zajímavé je, že jen velmi málo média informovala o rozhodnutích v oblasti zemědělství, zdravotnictví či školství, což jsou témata, která by se mohla blíže dotýkat soukromí jednotlivých čtenářů.

Příspěvky o Parlamentu se týkaly nejčastěji jeho rozhodnutí, což se nijak nevyklučuje s obdobími, ze kterých byl sestaven výzkumný vzorek. Česká média se také zajímala o samotnou politiku EP, o to, co projednává a k čemu se vyjadřuje. Skoro bez povšimnutí však dopadl efekt přijatých směrnic na život v jednotlivých členských zemích, potažmo v České republice.

Co se týče tematického pokrytí evropské agendy ve zkoumaných médiích, bylo pomocí případové studie, porovnávající výstupy z Evropského parlamentu v podobě tiskových zpráv s jednotlivými příspěvky, publikovanými v médiích, zjištěno, že zdaleka ne všechna témata, projednávaná během zasedání, byla následně prezentována v českých médiích. Dále se ukázalo, že česká média, ačkoliv v období plenárních zasedání informují o EP, zdaleka nepokrývají právě projednávanou agendu EP.

Ke zveřejnění mají větší šanci zprávy, popisující konflikt mezi několika aktéry, kterými však ve většině případů nejsou evropští poslanci jako takoví. Většinou se jedná o národy či politické představitele mimo EP. Velkou předlohou pro zpravodajství o EP má bezesporu ČTK, která má podíl na 33,3% ze zkoumaného vzorku médií (u tohoto procenta je ČTK alespoň z části zdrojována, podle duplicitních sdělení napříč médii se však můžeme domnívat, že je toto procento ve skutečnosti mnohem vyšší).